

РЕШЕНИЕ

**на Постоянната комисия по социални и правни науки, сигурност и отбрана
за резултатите от извършеното оценяване по процедура за програмна акредитация на
докторска програма „Социология“ от професионално направление 3.1 Социология,
антропология и науки за културата, област на висше образование 3. Социални, стопански
и правни науки в Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“**

1. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА:

Процедурата е открита от Постоянната комисия по социални и правни науки, сигурност и отбрана (ПКСПНСО) на 12.09.2017 г. (Протокол № 13) по искане на висшето училище (вх. № 542/28.07.2017 г.).

Експертната група извърши проверка на оценяваната институция в периода 26-28.02.2018 г.

На заседание, проведено на 04.04.2018 г. (Протокол № 7) на основание чл. 88а, ал. 4 от ЗВО и чл. 12, ал. 6, т. 4 от ПДНАОА, членовете на Комисията приеха доклада на експертната група, утвърдена с решение на Акредитационния съвет на НАОА (Протокол № 3/15.02.2018 г.).

2. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКИ ПРОГРАМИ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ /ESG/ - ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО /ТАБЛИЦА 5/1:

Въз основа на изводите в доклада на експертната група Постоянната комисия направи следните констатации и оценки за изпълнението на критериалната система:

Констатации за изпълнение на критерий 1.1. в съответствие със стандарт 1 от ESG - част 1 /1-10/: „Висшето училище или научната организация имат публично оповестена, с официален статут и отчетност политика за осигуряване качеството на обучението по докторската програма“:

Обучението по докторската програма „Социология“ се осъществява в съответствие с мисията, целите и задачите на ПУ „Паисий Хилендарски“, респективно на ФИФ. То е напълно в съответствие с действащото в страната законодателство в областта на висшето образование и науката и с правната уредба на университета. Тематиката на докторските дисертации съответства на тематичната линия на образователната и изследователската насоченост на двете социологически катедри „Социология и науки за човека“ и „Приложна и институционална социология“.

Обучението по докторската програма се контролира от изградената в ПУ и ФИФ система за качество в съответствие със спецификите на образователната програма. Контролът по обучение на докторанти се осъществява чрез четиристепенна система: (а) от страна специализираната администрация на три нива – ректорат, факултет, обучаващо звено (катедра); (б) на ниво научен ръководител. Всички нива следят и за стриктното изпълнение на индивидуалния учебен план на докторанта.

¹ Оценяването се извършва съгласно приетите от Акредитационния съвет Методика за оценяване по критериалната система на НАОА и Правила за гласуване на процедури за акредитация и за оценяване на проекти.

Обучаващото звено (катедри „Социология и науки за човека“ и „Приложна и институционална социология“, ФИФ, ПУ „Паисий Хилендарски“) провежда обучение в докторската програма „Социология“ в съответствие със съвременните тенденции и осъществява взаимовръзка на научните изследвания и обучението по докторската програма в рамките на националния и институционалния контекст.

На ниво Университет и ФИФ има създадена и функционира комисия, която следи за спазване на етичния кодекс. Има приети и прилагани процедури за следене на плагиатството. През изтеклия акредитационен период няма констатирани плагиатства.

Констатации за изпълнение на критерий 2.1. в съответствие със стандарт 2 от ESG - част 1 /1-10/: „Висшето училище или научната организация изгражда и прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на докторските програми при съдействието на високо квалифицирани учени, представители на промишлеността и други заинтересовани страни“:

Докторската програма по социология е разработена и се обновява в съответствие със съвременните постижения на науката и практиката. Тя има точно и ясно изразени резултати на изхода си.

На нива Университет и Факултет има приети стандарти за разработването на учебната документация, която се анализира и обновява с участието на докторантите и потенциалните потребители на програмата, както и с участието на други заинтересовани страни.

Докторската програма по социология е представена чрез документация, която задава точно определени и устойчиви цели и задачи, интелектуални качества и практически умения, необходими на бъдещите специалисти в тази област. Докторантите се обучават съобразно съвременните образователни концепции и постижения в областта на социологията, теорията и методологията на социологическите изследвания, интердисциплинарните изследвания в социалните науки.

Докторската програма по социология е сравнима с докторските програми по социални и хуманитарни науки в европейски и световни университети.

В ФИФ на ПУ има приети и се спазват процедури за наблюдение, контрол и оценка на състоянието на документацията на докторските програми. Специализираното звено Отдел "Развитие на академичния състав и докторантури" създава единен стандарт за обучението в докторските програми. Административен контрол се осъществява от декана, ръководителя на катедрата, Комисията по качество и Дирекционния съвет на Докторантското училище в направление 3.1. към ФИФ.

Констатации за изпълнение на критерий 3.1. в съответствие със стандарт 3 от ESG - част 1 /1-10/: „Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на докторантите в процеса на обучението и провеждането на научни изследвания, както и подготовката на дисертационния труд“:

Подготовката на докторантите по социология се реализира чрез съвременни образователни форми и методи и при използване на научните постижения в научната област. Основополагащ принцип на докторската програма по социология е обучението чрез изследване. Използват се ясни и публично оповестени методи за оценяване на резултатите от работата на докторантите. Докторската програма насърчава активното включване на докторантите в академичния живот на университетско, национално и международно равнище.

Утвърдена форма на обучение на докторантите е индивидуалният учебен план, който е и основата за осъществяване на мониторинг и контрол и измерване на резултатите от труда на студента и неговия научен ръководител.

Налице са правила за разглеждане на предложения, жалби и сигнали от докторанти. Има добре работеща практика за обратна връзка със студенти и докторанти.

Констатации за изпълнение на критерий 4.1. в съответствие със стандарт 4 от ESG - част 1 /1-10/: „Изградени са структури и са разработени вътрешнонормативни документи (правилници, разпоредби, инструкции) за функционирането на системата – от приема на докторантите включително до и след тяхната професионална реализация”:

В ПУ е изградена структура и са разработени вътрешно-нормативни документи за функционирането на системата за обучение на докторанти – от приема им, през хода на протичане на докторантурата, защита на докторската теза и тяхната професионална реализация.

На докторантите по социология са осигурени възможности за участие в проекти и научни форуми на университетско, национално и международно равнище.

Осигурени са възможности за мобилност на докторантите по различни канали. През отчетния период са осъществени 2 дългосрочни специализации по програма Еразъм+ и 7 допълнителни специализации чрез алтернативни форми на мобилност, 33 участия във вътрешни, национални и международни научни проекти.

В ПУ и ФИФ е създадена административна система за регистриране хода на докторантурата и реализацията на завършилите докторанти. Към 2017 г. в двете катедри са обучавани 18 докторанти, от които 4 са отчислени, 2 са защитили. В момента по докторската програма има 14 докторанти в двете обучаващи катедри.

Констатации за изпълнение на критерий 5.1. в съответствие със стандарт 5 от ESG - част 1 /1-10/: „Висшето училище или научната организация има разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав за подготовка на докторанти, която е част от стратегията за развитие на институцията“:

Обучението по докторската програма се осъществява от релевантен на изискванията брой хабилитирани лица на ОТД, притежаващи необходимия профил и висока квалификация – трима професори (от които 1 доктор на социологическите науки), десет доценти, трима главни асистенти и един асистент, доктори по социология.

Резултатите от научноизследователската, публикационна и научноприложна дейност на преподавателския състав по научната специалност на докторската програма по социология показват, че подготовката на докторантите се извършва от академичен състав с висока професионална подготовка и научен престиж, активно участващ в научния живот както у нас, така и в чужбина. Високата квалификация на преподавателите и международната им активност са гарант за високо качество на обучение на докторантите.

Констатации за изпълнение на критерий 6.1. в съответствие със стандарт 6 от ESG - част 1 /1-10/: „Висшето училище или научната организация развива материално-техническа и информационна база, необходима за учебно преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортна дейности“:

ФИФ разполага с необходимия капацитет от аудитории, кабинети, лаборатории и др., създаващи академичен комфорт за работа на докторантите. Наличната компютърна техника и свързаният с нея софтуер, както и специализираната техника, са на високо ниво. Предоставеният достъп до безжичен интернет създава добри условия за работа на докторантите

На докторантите е осигурен достъп до ресурсите на университетската библиотека, библиотеките към ФИФ, Народната библиотека. Те покриват във висока степен изискванията за качествена информационна осигуреност.

На докторантите се предоставя известна финансова подкрепа за реализация на научни експедиции, емпирични изследвания и пр., която обаче (особено от 2017 г.) е недостатъчна.

Преподавателите стимулират творческата активност на докторантите, като им предоставят възможност за участие в национални и международни проекти, научни форуми и

конференции. На докторантите е осигурена възможност за публикации и помощ при подготовката им.

Констатации за изпълнение на критерий 7.1. в съответствие със стандарт 7 от ESG - част 1 /1-10/: „Висшето училище или научната организация имат изградена организация за управление на информацията, свързана с обучението и реализацията на докторантите“:

Философско-историческият факултет на ПУ има изградена организация за управление на информацията, свързана с обучението на докторантите. Такава информация се събира, анализира, периодично се обсъжда и публично се огласява на университетско, факултетно и катедрено ниво, като се обръща внимание на качеството на обучението и потребността от промяна.

Под различни форми (включително анкетни проучвания) се отчита мнението на докторантите и се следи и стимулира тяхната реализация.

Констатации за изпълнение на критерий 8.1. в съответствие със стандарт 8 от ESG - част 1 /1-10/: „Висшето училище или научната организация публикува информация за: приети документи и учебна документация на докторската програма; решения и резултати от одити, свързани с качеството на обучение на докторантите и на академичния състав; проведени университетски форуми с участието на докторанти“:

ПУ и ФИФ осигуряват процедури и практика за устойчиво публикуване на необходимата информация за възможностите и постиженията в областта на докторската програма. Информацията относно програмите за мобилност на докторантите е публична и достъпна.

На докторантите са осигурени ресурси и възможности за публикуване на постиженията по темите на техните дисертации на платформи, достъпни за широката общественост. Те имат възможности за представяне на резултатите от изследванията си пред по-широки и авторитетни международни форуми у нас и в чужбина. Би било уместно да се разшири финансирането на докторантите за по-пълноценно международно участие и за системен достъп до бази данни с научни изследвания.

Констатации за изпълнение на критерий 9.1. в съответствие със стандарт 9 от ESG - част 1 /1-10/: „Регулярен мониторинг (преглед) и актуализиране на докторските програми, съобразно еволюцията на научните знания, изследвания и технологии“:

В ПУ и ФИФ има нормативно заложили процедури за анализиране, периодично одитиране и осъвременяване при необходимост на документацията на докторската програма по социология.

ФИФ на ПУ осигурява процедури и практики при планирането и изпълнението на дейностите по повишаване на ефективността на докторската програма. Налице е текущ мониторинг и периодичен преглед на акредитираната докторска програма

Констатации за изпълнение на критерий 10.1. в съответствие със стандарт 10 от ESG - част 1 /1-10/: „Висшето училище или научната организация осъществяват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на докторските програми“:

ФИФ на ПУ периодично преминава през външно оценяване от НАОА на качеството на докторските програми в съответствие с ESG.

Съгласно изискванията на НАОА, ФИФ на ПУ изготвя доклади-самооценки при провежданите процедури по акредитация на докторските програми, вкл. и на програмата по социология и за изпълнение на препоръките от предходната акредитация.

Изпълнението на препоръката от акредитацията през 2012 г. определено е допринесло за специфициране на предлаганите курсове в докторската програма и за повишаване на ефективността от обучението на докторантите..

В резултат на констатациите за резултатите от извършеното оценяване, проведено на **04.04.2018 г. (Протокол № 7)**, на основание чл.88а, ал.5, т.1 от ЗВО и чл. 38, ал.2 от ПДНАОА, членовете на Постоянната комисия гласуваха оценки по критериите за програмна акредитация на докторски програми по десетобалната система, в съответствие с чл. 79 (1) на Закона за висшето образование.

След обобщаване на резултатите от гласуването, в съответствие с приетите от Акредитационния съвет на НАОА „Правила за гласуване на процедури за акредитация и оценяване на проекти”, Постоянната комисия по социални и правни науки, сигурност и отбрана взе следното **РЕШЕНИЕ:**

1. Дава програмна акредитация на докторска програма „Социология“ от професионално направление 3.1 Социология, антропология и науки за културата, област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки в Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ на основание обща оценка: 9,17 (девет цяло и седемнадесет стотни).

2. Срокът на валидност на акредитацията е ШЕСТ години, в съответствие с чл. 79, ал. 4 от ЗВО.

Постоянната комисия по социални и правни науки, сигурност и отбрана прави следните **препоръки:**

1. Да се осигури релевантно финансиране на докторантите за провеждането на изследователската им работа и реализиране на теренни проучвания. Срок: постоянен, с ежегодно отчитане.

2. Да се осигури комплектоване на библиотечно-информационния фонд в съответствие с тематиката на разработваните докторски програми, вкл. закупуване на литература по предложения от докторантите или научните им ръководители. Срок: постоянен, с ежегодно отчитане.

3. Да се насърчават и подпомагат докторантите за осъществяване на мобилност у нас и в чужбина. Срок: постоянен, с ежегодно отчитане.

Председател на ПКСПНСО:.....
(проф. д.н. Гошо Петков)